

A STRUKTÚRÁKHOZ VAGY AZ ÉLETHEZ LEGYÜNK HŰSÉGESEK?

SZABADOS ÁDÁM

A kiségyházakkal, evangéliumi közösségekkel szemben megfogalmazott leggyakoribb vád az, hogy kiszakadtak valahonnan, hűtlenek lettek felekezetükhöz, szétépték nagyobb közösségük szövetét. A vádat nem akarom most azzal tompítani, hogy bebizonyítom: evangéliumi gyülekezetek igen gyakran nem úgy jönnek létre, hogy valamely nagyobb (vagy kisebb) felekezetből kiválnak, hanem úgy, hogy külföldi felekezet alapít hazánkban gyülekezetet, vagy úgy, hogy egyszerű hívők új gyülekezetet hoznak létre természetesen létező testvéri közösségükből. Mindkettőre rengeteg példát láthatunk, ami szerintem nem baj, hiszen a missziós mező Magyarországon óriási. Inkább más oldalról szeretnék a vádra reagálni.

A szakadás vádja mögött gyakran az a meggyőződés áll, hogy egy felekezet struktúrájából való kiválás egyenlő az egyházhoz való hűtlenséggel. Ezzel a meggyőződéssel szeretnék vitatkozni. Nem gondolom, hogy Krisztus egyháza bármely felekezettel vagy akár a felekezetek összességével azonos lenne. Nem hiszem, hogy Krisztus egyháza struktúrákból állna. Az Újszövetség szerint inkább emberekből áll. Krisztus egyháza alapegységének a gyülekezetet tartom, újjászületett hívők azon helyi csoportját, mely az evangéliumot hirdeti és a tanítványságra tanít. Hogy ez a gyülekezet a református, az evangélikus, a baptista, a metodista, a Golgota, a pünkösdi vagy neadjisten a katolikus felekezet része-e, az teljesen mellékes. Nem mellékes a gyülekezet karaktere, hitvallása, stílusa, egészsége és lehetőségei szempontjából, de mellékes abból a szempontból, hogy Krisztus gyülekezetéről van-e szó vagy sem. Amennyiben arról van szó.

Valószínűleg szabadegyházi (testvérgyülekezeti) neveltetéséből fakad, hogy nem tudtam soha vonzalmat érezni valamely felekezet iránt, mindig kizárólag a hívők helyi csoportjai érdekeltek. Miután a Biblia egyáltalán nem beszél felekezetekről, a kérdést amúgy is irrelevánsnak gondoltam. Nem vagyok naiv, tisztában vagyok azzal, hogy Krisztus egyháza történetileg felekezetekre és egyházi csoportokra osztódott. Ezt nem tartom különösebben nagy problémának, amíg ezek a felekezetek és csoportok nekünk sem fontosabbak annál, mint amiknek lenniük kell: *strukturális segítség az élet számára*. Nem vagyok a függetlenség híve, ha az alatt más hívőktől való gögös távolságtartást, kívülállást, elkötelezetlenséget, „maverick” kereszténységet értünk. Szükség van struktúrákra, szükség van egyházi csoportokra, szükség van felekezetekre. Szükség van keretekre a gyülekezeti élet számára.

De vajon hűségeseznek kell-e lennünk ezekhez a struktúrákhoz akkor is, ha nyilvánvalóan az élet ellen dolgoznak, ha kiürültek, ha megmerevedtek, és ha az evangélium hirdetését akadályozzák? Hűségeseznek kell-e lennünk ahhoz a felekezethez – anélkül, hogy most konkrétan valamelyik magyarországi felekezetre gondolnánk –, melyben az egyházi hierarchia a valódi hívőket bünteti, ahol gyakorló homoszexuális lelkészeket szentelnek fel, ahol

kívülállók számára teljesen érthetetlen, zagyva, ellentmondásos tételeket hirdetnek a szószékekről? Számomra egyértelmű, hogy „nem” a válasz. A reformátorok is azt tanították, hogy Krisztus egyháza ott van, ahol az evangéliumot tisztán hirdetik, a sakramentumokat igeszerűen szolgálják ki, és ahol gyakorolják az egyházfegyelmet. Nem véletlenül jöttek létre a reformáció új egyházformációi. Testvérgyülekezeti neveltetésemből azt a meggyőződést is megőriztem, hogy Krisztus egyháza *élő* kövekből épül fel, nem épületekből és nem szervezetekből. A keresztyén gyülekezet nem több és nem kevesebb, mint Jézus Krisztusban hívó testvérek gyülekezete. Krisztus ott van, ahol a tanítványai összegyülekeznek.

Még egyszer hadd hangsúlyozzam: a struktúrákra szerintem is szükség van. Ezt is a testvérgyülekezetekben tanultam, csak éppen az átlátható struktúrák hiányán keresztül. A Bibliából is és a tapasztalataimból is arra jutottam, hogy az életnek szüksége van a struktúrára. Ha nincsenek átlátható struktúrák, az élet nem tud egészségesen kibontakozni. Csak ne cseréljük fel a sorrendet! A struktúrák vannak az életért, és nem az élet a struktúrákért. Ha a kettő szembekerül egymással, válasszuk az életet! Nem arra hívtunk el, hogy emberi képződményeknek tegyünk sárga tartó húségesköt, hanem arra, hogy Jézus Krisztus evangéliumát hirdessük és a Lélektől kapott életet testvéri közösségben megéljük.

Természetesen van veszélye ennek a megközelítésnek. A lázadó lelkületű és az alázatra képtelen emberek elkötelezetlenségüket igazolhatják általa, önjelölt és önigazult „messiások” pedig erre hivatkozva hozhatják létre a maguk kiskirályságát, ahol senki és semmi nem korlátozza őket. Vállalom ezt a kockázatot is, ha ennek az alternatívája a megmerevedett és életképtelen struktúrákhoz való végletes ragaszkodás. Jézus nem volt ellene a hagyományoknak, de keményen szólt azokról a hagyományokról, melyek Isten ígéretének a szintjére emeltettek. Ő tanította, hogy a borostömlő megöregedhet, és olyankor az új borhoz új tömlőre van szükség. Ami pedig a lázadó lelkületű és alázatra képtelen emberek elkötelezetlenségét illeti: nekik sem a felekezetekhez való hűséget, hanem magát a hűséget, magát az alázatot és magát az elköteleződést kell megtanulniuk.

Mivel a helyi gyülekezet az alapegység, előregedett struktúrájú felekezetekben is megtörténhet a megújulás. Számos lelkipásztor barátom szolgál ilyen felekezetekben, és komoly sikereket értek el a helyi gyülekezet szintjén. Isten velük van. Tiszteltem őket, bátorítom őket, szurkolok nekik. Ha van lehetőségük a helyi struktúrák átalakítására, helyesen teszik, ha az Istentől kapott elhívásukat követik.

De mi van azokkal, akiknek erre nincs lehetőségük? Akiknek nem állnak rendelkezésükre megfelelő eszközök? Akik fulladoznak az élettelen struktúrák (és időnként hitetlen lelkészek) súlya alatt? Akik évek, évtizedek óta hasztalan próbálnak minimális megújulást kieszközölni? Erőlködjenek mindhalálig? Sziszifuszként tolják a hegyre sziklájukat, abban a reményben, hogy egyszer nem hullik majd alá? Haljanak bele a struktúrákba? Nem hiszem, hogy ez Isten akarata.

Egy életünk van. Az idő rohan. A világ elveszett. Az alázat és a hűség fontos erények, de nem vesztegethetjük el az életünket emberi struktúrák tiszteletére, ha azok Krisztustól kapott küldetésünk akadályaiává váltak. Még nappal van: munkálkodnunk kell! Egyszer már nem lesz erre lehetőségünk, és akkor majd nem hivatkozhatunk arra, hogy mi valójában a munkálkodás lehetőségét próbáltuk örökké előkészíteni, azért örködtünk a struktúrák felett. Legyen jelszavunk a régi zsidó mondás: Le chaim! Az életre!